

Cả ba con khi sang đến mặt xạ lộ đều buồn rầu ngông. Đều mặc lộng nhạ xạ a, mỗi con tìm cho mình một đường đi khác nhau.

Con gà thì vì cho mình một con đường đến gần: bỏ hết quá khứ, làm lại từ đầu, miễn sao có tiền là được và không cần gì phải đi học.

Tôi có được một số bài viết trong mục Ngỗng và Vịt 5 Châu của bạn Danny Nguyễn. Bạn này viết về cuộc sống ở Mỹ cũng khá chi tiết, nói lên được một phần nào bức tranh của cuộc sống ngỗng ở Việt Nam.

Mỗi đầu, bạn ấy đã chấp đến số các khả năng của những ngỗng đi qua Mỹ, các cách sống khác nhau để kiếm tiền, rồi nói đến trần trụi của một ngỗng đi ngông giàu có, có chức vụ cao trong xã hội, những qua Mỹ thì vất vả đến đâu sinh. Bạn ấy thuyết số được số những công của bạn được. Những đường sau những phần tích các đó, bạn ấy lại khoe khoang những thành công trong việc kiếm tiền bằng nghề Nail của mình, rồi chê bai những ngỗng có học thức cao những kiếm tiền thì không bằng mình.

Sau đó bạn ấy lại khuyên không nên đi học lại, không nên học cao học, vân vân, lúc đó thì bạn được để kích thích lòng nhạ u học là được khen ngợi. Bạn ấy lại thanh minh là tôi dám nói thật, tôi chỉ khôn cho bạn, vì tôi yêu nước, tôi có lòng bác ái, ráng làm ra tiền để giúp đỡ bên Vịt Nam, vân vân. Nguyên nhân chính của vấn đề là vì bạn Danny lại muốn ngỗng đi ra so sánh không ngừng xạ xạ với nhau nên mỗi bạn phần đi nhạ xạ y. Bạn ấy đã lại “con gà mà đem so sánh với con công, con phụng”. Nói vậy là thế nào? Tôi có những phân tích sau đây, mỗi các bạn được mà suy nghĩ nhé.

Vì là so sánh để chỉ ra cái sai của bạn Danny, tôi phải so sánh được với, thế thì qua Mỹ của bạn Danny, cách đánh giá của bạn ấy về giá trị của học vấn, cách xả cho khiếm khuyết lòng ngỗng khác. Từ đây mỗi chúng ta tự rút cho mình một bài học làm ngỗng nhé.

Chuyện con gà, con công và con phượng xòe ngói

Tác Giả: Dũng Phạm

Thứ Tư, 02 Tháng 3 Năm 2011 06:16

Tôi biết là Danny qua Mĩ lúc lớn tuổi và không rành tiếng Anh. Tôi gọi đó là: qua Mĩ thật thật thật. Tôi cũng xin các bạn được cho phép tôi tạm chia các dòng nhập cư vào xã hội Mĩ thành làm 3 loại, để đi đến cho 3 tiếng để hình dung bạn được dễ dàng theo dõi. Ngoài ra còn nhiều gia cấp khác, tôi không bàn tới trong bài viết này. Cách chia và ví von mỗi giai cấp như sau nhé:

Loại 1: tôi ví von như là con gà: là những người qua Mĩ thật thật thật, có học thức không cao, tìm cách hòa nhập vào xã hội Mĩ bằng con đường đi làm. Làm có tiền rồi gáy (nó, lên mặt đầy đi), rồi bới móc (châm chích, khuyên bảo) chuyện người khác.

Loại 2: tôi ví von như là con công, tức là cao hèn và quý giá hèn con gà. Nhóm này là những người cũng qua Mĩ thật thật thật, khi qua Mĩ có chuyện khó đi học là, những người không thành công mấy trên con đường học vấn. Dù học thức không cao, những người biết cách sống, biết tôn trọng nhân phẩm, biết cái giá trị của học vấn. Họ không gáy (nó, lên mặt đầy đi) như con gà, không bới móc (châm chích, khuyên bảo) chuyện người khác.

Loại 3: Tôi ví von như con phượng. Nhóm này giống loại 2, những người thành công trên con đường học vấn Mĩ.

Như vậy ta có 3 cách hoà nhập khác nhau, và vị trí để đi đến trong xã hội tạm thời tạm thời cao là: con gà, con công và con phượng. Loại 2 và 3 thì được xã hội đánh giá cao và tôn trọng hơn loại 1.

Khi mặt người mới qua tới Mĩ, những người đều bắt đầu học; tôi ví như như là con gà, con công, hoặc con phượng đang bắt đầu lông. Khi còn đang thời bên Việt Nam thì những con này có đủ lông, đủ cánh và đẹp đẽ. Khi qua Mĩ thì để sống thay đổi làm cho ta bắt đầu học. Tuy nhiên, cách cư xử, ngôn ngữ bắt đầu, nghề nghiệp không xài được (vì cách làm khác nhau, bên Mĩ thì theo tiêu chuẩn của châu Mĩ, bên Việt Nam ta thì theo tiêu chuẩn châu Âu; hoặc bằng cấp bên Việt Nam qua Mĩ không công nhận), con cái phải có người trông giỡn sau giờ học, vân vân, thì chuyện bắt đầu học không thể không xảy ra. Mình không còn là mình nữa rồi. Tiếng là mặt bác sĩ bên Việt Nam, qua Mĩ mà không học là như bạn Danny khuyên thì có làm loại bác sĩ được không? Tiếng là mặt anh thợ xây cất giới bên Việt Nam, những người qua Mĩ không học để biết cách sửa nhà bên Mĩ, không lấy được chứng chỉ cho phép được nhận sửa nhà thì có dám tiếp nhận người ta ra mà sửa là cho đúng yêu cầu khách hàng không? Vì vậy con nào cũng bắt đầu lông, mình không phải là mình như ngày xưa là vậy.

Đến mức loại bắt đầu lông như xưa, mặt con tìm cho mình mặt đường đi khác nhau. Con gà thì vì cho mình mặt con đường đến giới: bắt đầu quá khổ, làm là để đầu, miễn sao có tiền là được và không cần gì phải đi học. Sau một thời gian cày cuốc tiền vất vả, tiền bạc cũng thông thạo và có đủ, con gà kia mặt được mặt bắt đầu lông mặt và có vài quơ trang vàng là tiền bạc đủ thảnh. Có đến tiền, con gà tạm thời rằng mình đã hoà nhập vào xã hội Mĩ. Sai lầm bắt đầu từ đây. Con gà bắt đầu cư xử tiếng gáy, bắt đầu nó, lên mặt đầy đi con công và con phượng thì sao không theo giới

thành công của mình? Thế là anh gà bắt bắt được trách móc rồi tình.

Còn con công, con phụng hiểu rõ được sự quan trọng của triết lý, họ tìm cách hoà nhập vào xã hội. Mẹ bắt con được học văn. Công đi học để tìm lấy cái đẹp, cái đẹp lòng xinh đẹp của mình. Vì công là con công, phụng bên Việt Nam, công có đẹp và trong xã hội nên con được học chữ để hoà nhập vào xã hội. Mẹ là phải đi học lấy, phải có bằng cấp để bắt lòng riêng của học mà lấy để học và lãnh lấy học.

Trong giai đoạn đi học thì ai cũng cần học. Ngoài đi học, họ phải đi làm, học phải làm, làm phải học thêm để trang trải chi phí sinh hoạt. Cái khó khăn của người đi học là: nào là phải đi học, nào là phải đi làm thêm để có tiền đóng học phí, để trang trải chi phí cho gia đình, con cái, phải giúp bên Việt Nam, vân vân. Nói chung, người đi học có hai trách nhiệm là: đi học và đi làm thêm (thông thường là bán thời gian). Vì làm bán thời gian, trang trải chi phí đi học thì con công, con phụng sao hiểu tiền bằng người chỉ biết đi làm là con gà được. Thế sao con gà không biết chuyện này chứ?

Còn đi làm thì dễ hơn đi học, vì đi làm bắt bắt có kiếm tiền và kiếm tiền toàn thời gian. Lương thì hiểu bên Mẹ là \$8/giờ. Ăn thì chỉ có \$200/tháng mà người. Tiền share phòng thì \$300/tháng bao học gas, điện nước, cable, internet. Còn bắt bắt học xe thì khoảng \$30-50/tháng. Tôi nói đây là mức lương thì hiểu, lấy sống thì hiểu, và chớ xe cũ. Như vậy, chỉ với được lấy hiểu, bắt bắt dành để và sống theo lấy thì hiểu như tôi nói, bắt bắt còn để chút để. Bắt bắt có thể phải giúp gia đình, và cũng lo được chút ít bên Việt Nam. Nếu bắt bắt có con, với được lấy hiểu thì hiểu, bắt bắt đi học chớ nhỡ sống làm thích học thì bắt bắt có thể được học trở lại chính phải. Phải trở lại có thể là bắt bắt học con cái, tiền học phí cho con, tiền giúp thuê nhà (housing), và phải học phải hàng tháng (food stamp). Vậy bắt bắt cũng không lo miếng ăn, tiền học và tiền khám bệnh cho người để con của mình.

Với lấy sống trên, bắt bắt có tiền cho gia đình, có thể an phải mà không cần suy nghĩ hiểu. Như con công và con phụng riêng lòng kia không chớ an phải như vậy. Họ muốn tìm lấy bắt lòng ngày xưa kia. Vì bắt lòng của con công, con phụng nó mà học, khó tìm học, phải trả giá cao học thì mới lấy để. Nên như con công, con phụng không người chớ phải cần học mà một chút, sống nghèo khó thêm một chút để tìm lấy bắt lòng hoàn vũ, để tìm lấy chính mình ngày xưa. Tuy cần học như học chớ phải nghèo khó để tìm lấy cái mà học mà, tìm lấy cái mà ai cũng mong chớ, cái mà được xã hội đánh giá cao. Cái mà con cái sống noi theo. Đó là tiền phải đi học. Đó là tìm được được tôn vinh và khen ngợi.

Khi con gà nhìn vào con công, con phượng còn rùng lông, con gà chợt nghĩ nó là con gì; con gà liếc nhìn chằm chằm nó, dè dặt nó, và khuyên nó không nên đi học nữa. Học là con gà thì biết đó là con công, con phượng nhưng con gà chợt tình phẫn báng nó vì ghen tị. Ghen tị là vì dù con gà có đẹp hơn bầy lông xinh đẹp, nhưng ta cũng gọi nó là con gà. Là con gà thì biết biết mót để kiếm tiền, để lo cho bản thân và gia đình. Khi nó rỗi, con gà lại gáy để cho các bạn khác. Mà chợt nghĩ gáy của con gà mà đòi qua mặt con công và con phượng sao? Ai nghe thấy cũng chửi mắng mặt nên không được tình với con gà là vậy đó. Bản dám lấy con gà đi so sánh với con công, con phượng; dám lấy thân phận kém tài không được mà so sánh như những người khác sao? Mặc dù con công, con phượng còn đang rùng lông, nhưng con công vốn là con công, con phượng vốn là con phượng. Vì con gà không biết rõ giá trị của con gà và con công, con phượng, nên con gà bắt mặt trên đòn phê phán và bắt phải đi kiếm tiền.

Là con gà cũng từng bắt rùng lông khi mới qua Mỹ. Nhưng để con gà kia tìm lại bầy lông của nó thì dễ hơn nhieu. Chắc là mình bắt được Nail thì chắc có vài tháng là lấy được dù tiếng Anh không biết. Tiền chi đâu có \$1.000-3.000 tùy theo từng trường và tùy tiêu bang. Còn mua lấy mặt bầy trung cấp hàngбет bên Mỹ cũng phải ít nhất là 2 năm. Còn những bầy cao hơn thì lâu lâu lắm lắm. Tiền tiêu nhiều lắm, hy sinh nhiều lắm mới dám quyết định bắt hết tất cả để đi học, để tìm lại bầy lông con công, con phượng yêu quý của mình. Nhưng vậy cái giá trị của con công, con phượng nó khác giá trị của con gà là vậy đó.

Bên Mỹ thì gà, nói nghĩa đen là nghĩ bóng, nó rất lắm lắm. Hai con gà kia, xin đừng lấy tiền và cái nghề thì phải hèn của mình ra mà gáy, mà khoác lác trên mặt con công, con phượng. Làm vậy thì chắc có guy ông đẹp lòng ông mà thôi. Nhìn qua thấy con công, con phượng còn te tua, con gà lại lên giọng dè dặt. Nghĩ mà thôi cho con gà suy nghĩ nông cạn, và cũng thôi cho con công, con phượng chửi nó, chửi nó lông đẹp cánh mà chợt nghĩ gáy lại. Đôi khi con công, con phượng kia nó giận chứ, nhưng nghĩ lại thì giai cấp khác nhau, nên nhận thức phải là khác nhau. Nhận thức của con gà chứ vậy, giận nó làm gì.

Tôi viết bài này chợt là để cho ai là con công, ai là phượng, và ai là con gà. Để xã hội của mọi người khác nhau, danh dự và sở thích mọi người không giận nhau, đừng nên hiểu lầm làm những việc khác nhau. Tôi không khinh rẻ nghề nào, tôi chỉ mong bản để đánh giá đúng con người của mình mà đặt nó vào đúng chỗ của nó. Nếu bạn “biết rõ mình, biết rõ ta, trăm trận trăm thắng”, ông bà ta nói vậy không sai chút nào.

Nghề nào cũng cao đẹp và quý giá chứ, nhưng để xã hội thì khác nhau. Nếu bạn biết rõ về xã hội của mình, biết tôn trọng công việc của người khác, thì xã hội và người khác sẽ tôn trọng bạn, mọi người đều vui vẻ. Không có cô thợ hớt tóc, không có anh bán phở, không có ông thợ y giáo... thì không ai làm đẹp cho mình, không ai bán đồ cho mình ăn, không ai dạy cho

mình nên ngẫm. Nói chung, thiêu như những người khác, làm những việc đáng quý như vậy, chúng ta không có một xã hội hoàn hảo. Đó là đây các bạn hãy thử phàn nàn một hồi dài vì không có ai để kích ai hết, ai cũng để tôn trọng nhau. Và nếu mình tôn trọng người khác, thì người khác sẽ tôn trọng lại mình. Chỉ mong các bạn hãy tiếp xúc những xã hội cho mình, có vậy xã hội sẽ không có những tranh cãi. Hãy nhớ là không giận tôi nhé. Tôi là người chỉ ra cái xã hội cần nói. Nếu có hiểu lầm ý tôi thì cho tôi xin lỗi nhé.

Tôi đây bạn để cũng thử tìm hiểu nào và vị trí xã hội của mình. Xã hội đánh giá con người là vậy đó. Tôi chỉ là người nói ra tiếng nói chung của xã hội thôi. Tôi cũng mong các bạn phải biết tôn trọng thân. Có học thì từ con gà mới có thể trở thành con công, con phượng hoàng. Có học thì chúng ta mới biết sống như thế nào cho đúng để làm người. Đó là vì mình tài cao, học rộng, học mình giàu có mà chà đạp nhân phẩm người khác. Nguyễn Du dạy ta rất hay, tôi nghĩ đây là cái thực tế người khác sẽ phải đối mặt và xã hội của mình:

Có tài mà cậy chi tài

Chẳng tài làm việc chi tại mà tui vùi

Đã mang cái nghiệp vào thân

Thì đừng trách làm tôi gầy, tôi xa

Thì cần là bởi lòng ta

Chẳng tâm kia mới bằng ba chữ tài

Bên Mỹ là xã hội cho những ai biết nỗ lực nó. Có người nỗ lực để làm giàu (như bạn Danny chúng ta), có người đi học để thăng tiến. Chúng ta tuy đi trên một con đường nhưng hướng những đích đến là khác nhau. Một con đường dẫn đến trở thành con gà có cái trứng vàng (tiền bạc); một con đường dẫn đến trở thành con công, con phượng (dù có trứng vàng hay không). Khi chết đi, người ta để trên bia mộ là Nguyễn Con Gà. Còn trên bia mộ của con phượng là Trần Công Phượng. Đôi khi hơi khoe khoang một chút thì thêm vào vài chữ như bác sĩ, dược sĩ, luật sư, kỹ sư, nhà văn, nhà thơ Trần Công Phượng. Hai chữ bác sĩ, dược sĩ, luật sư, kỹ sư, nhà thơ, nhà văn, tuy nó ngời ngời, đẹp mắt, nhưng cái chết con gà nếu không chịu đi học thì lấy trứng vàng ra mà mua thì cũng không tài nào mua được. Khi chết đi thì gà vẫn là gà, con con công vẫn là con công, con phượng vẫn là con phượng.

Đời đời không thay đổi!